

Умови вступу України до ЄС

Каланчук М. В.

Студент факультету економіки і права ХНЕУ ім. С.Кузнеця

З набуттям незалежності України поступово визначився головний вектор її розвитку — інтеграція до європейського співтовариства. Євроінтеграційна ідея є свідомим і природним стратегічним вибором українського суспільства, підтвердженим багатьма випробуваннями. Дороговказом внутрішніх реформ стала Угода про асоціацію з ЄС, яка набула чинності у 2017р. Україна рухається на шляху до ЄС. Очевидно, не так швидко як би хотілося. З одного боку, існує чимало внутрішніх проблем, що уповільнюють проєвропейські реформи. Небезпечним є й вплив російського фактору. З іншого боку, і ЄС нині перебуває на етапі складних трансформацій, у пошуках нової моделі розвитку.

Сучасний етап соціально-економічного розвитку держави вимагає орієнтувати економічну політику на невпинне скорочення існуючого розриву між Україною та найбільш розвиненими країнами світу.

Європейська інтеграція – ключовий пріоритет зовнішньої політики України, який передбачає проведення системних реформ в усіх сферах життя відповідно до норм та стандартів ЄС. Кінцевою метою європейської інтеграції є набуття Україною членства в Європейському Союзі, тому виникає необхідність глибокого всебічного вивчення наслідків вступу нашої держави в європейське співтовариство.

Для України— це шлях модернізації економіки, подолання технологічної відсталості, залучення іноземних інвестицій і новітніх технологій, створення нових робочих місць, підвищення конкурентоспроможності вітчизняного товаровиробника, вихід на світові ринки, насамперед на ринок ЄС.

Критерії, яким мають відповідати державикандидати на вступ до Європейського Союзу були схвалені на засіданні Європейської Ради у

Копенгагені (Копенгагенські критерії членства в Європейському Союзі) у червні 1993 р. і включають в себе:

стабільність інститутів, що гарантують демократію, верховенство права, повагу до прав людини, повагу і захист національних меншин (політичні критерії);

наявність дієвої ринкової економіки і здатність витримувати конкурентний тиск і дію ринкових сил у межах ЄС (економічні критерії);

здатність узяти на себе зобов'язання, що випливають з членства в ЄС, включаючи суворе дотримання цілей політичного, економічного, валютного союзу (інші критерії).[1]

Щодо політичних критеріїв, то членство в ЄС під кутом зору політичних стандартів вимагає від держави-кандидата стабільності інститутів, що гарантують демократію, верховенство права, повагу і захист меншин. У Договорі про Європейський Союз закріплено, що «Союз базується на принципах свободи, демократії, поваги до прав людини і основних свобод та верховенства права» [2].

Держави, які бажають стати членами ЄС, повинні не лише закріпити принципи демократії і верховенства права у своїх конституціях, але й втілювати їх у повсякденне життя. Конституції держав-заявників мають гарантувати демократичні свободи, включаючи політичний плюралізм, свободу слова і свободу совісті. Вони встановлюють демократичні інститути та незалежні органи правосуддя, органи конституційної юрисдикції, що створює умови для нормального функціонування державних установ, проведення вільних і справедливих виборів, періодичної зміни правлячої парламентської більшості, а також визнання важливої ролі опозиції у політичному житті.

Існують і економічні критерії вступу до ЄС. Це, по-перше, країна має бути з ринковою економікою, що характеризується наступними елементами:

рівновага між попитом і пропозицією як результат вільної взаємодії ринкових сил;

лібералізація цін і торгівлі;

відсутність перешкод для доступу на ринок і виходу з нього;

наявність достатньої правової бази, включаючи регулювання права власності, виконання законів і контрактів;

досягнення макроекономічної стабільності, включаючи цінову рівновагу, стабільність державного фінансування та платіжного балансу; суспільний консенсус щодо найважливіших питань економічної політики;

достатня розвиненість фінансового сектору для спрямування збережень на інвестування виробництва [3].

Критерій здатності витримувати конкурентний тиск і дію ринкових сил у рамках ЄС передбачає:

наявність дієвої ринкової економіки з достатнім рівнем макроекономічної стабільності, що дає змогу суб'єктам ринку приймати рішення в атмосфері стабільності й передбачуваності;

достатня кількість людських і матеріальних ресурсів, включаючи інфраструктуру (енергопостачання, телекомунікації, транспорт і ін.), рівень освіти і дослідницької діяльності;

ступінь впливу урядової політики і законодавства на конкуренцію шляхом проведення торговельної політики, політики конкуренції, надання державної допомоги;

рівень і темпи інтеграції держави в ЄС перед його розширенням;

достатня частка малих підприємств у структурі економіки, оскільки малі підприємства отримують вигоду від спрощеного доступу на ринок.

Отже, стає цілком зрозуміло, що вступ України до ЄС — це питання перспективи, яке залежить від багатьох факторів. Зокрема, як від ефективності внутрішніх реформ, так і від трансформаційних процесів всередині ЄС. Отже, у найближчій перспективі Україну на євроінтеграційному шляху очікує повсякденна, кропітка робота з імплементації Угоди про асоціацію, що рухає країну на шляху до ЄС. Однак, і що найважливіше, сьогодні є підстави стверджувати, що Україна пройшла етап вибору між європейським і євразійським векторами розвитку держави.

Список використаних джерел

1. Юрій Якименко. Трансєвропейська асоціація політичних досліджень – [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу : <https://razumkov.org.ua/statti/ukraina-na-shliakhu-do-yes-otsinky-dumky-i-spodivannia-hromadian>
2. Міністерство закордонних справ України – [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу : <https://mfa.gov.ua/yevropejska-integraciya/vidnosini-ukrayina-yes/kopengagenski-kriteriyi-chlenstva-v-yevropejskomu-soyuzi>
3. Микола Сабан. Буковинська державна фінансова академія, 07 грудня 2013 – [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу : <https://uzhgorod.net.ua/news/54495>

УДК 338.242

Структура системи державного регулювання економіки

Кравченко С. О.

студентка факультету економіки та права ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Сучасна ситуація в Україні вимагає трансформаційних процесів, які зроблять ефективною економічну систему для суспільства. Перш за все, держава повинна сприяти таким процесам, які можуть підтримувати національну економіку та забезпечувати задоволення потреб населення. Ефективне державне регулювання економіки, цілеспрямований ефект у галузі управління економікою з метою надання певного напрямку економічним процесам відповідно до цілей, завдань та інтересів країни, є ключовим фактором макроекономічних змін, необхідних країнам під час соціально-економічних перетворень.